

Vuosikertomus 2020

**VAKKA-SUOMEN
VESI**

Puhtaampaa ympäristöä rakentamassa

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 25.2.2021

Hallinto ja toimisto

Nervanderinkatu 9

23500 Uusikaupunki

vesihuolto@uusikaupunki.fi

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@uusikaupunki.fi

Liikelaitoksen johtaja

Vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm

puh. 044 051 5317

Toimistonhoitaja

Tuula Kusmin-Renholm

puh. 050 366 6588

Häpönniemen jätevedenpuhdistamo

Takilatie 6, 23500 Uusikaupunki

Vastaava puhdistamonhoitaja

Matti Piironen

puh. 050 526 6613

Laskutusosoite:

Uudenkaupungin kaupunki

Vakka-Suomen Vesi

Verkkolasku OVT-tunnus 003701440366006

Operaattori CGI Suomi Oyj 003703575029

Y-tunnus 01440366

Paperilaskut:

Uudenkaupungin kaupunki

Vakka-Suomen Vesi

PL 9, 23501 Uusikaupunki

Sisällysluettelo

I Toimintakertomus.....	1
1. Liikelaitoksen johtajan katsaus.....	1
1.1. Toiminta ja tunnusluvut	2
2. Hallinto ja organisaatio.....	6
2.1 Hallinto ja organisaatio 2020	6
2.2 Johtokunta.....	6
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2020	7
2.3. Henkilöstö.....	7
3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät	8
3.1 Yleinen taloudellinen tilanne	8
3.2. Kuntatalous vuosina 2020-2021.....	10
3.2.1 Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2020 tilinpäätösarviot	10
3.2.2 Kuntien talous vuonna 2021.....	12
4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous.....	13
4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus.....	13
4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2020.....	15
5. Palkat ja henkilöstö	17
6. Käyttötalousmenot.....	18
7. Investointimenot.....	19
8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2020.....	19
9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	23
9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	23
9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	24
9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	25
10. Yli- ja alijäämä 2016 - 2020	28
11. Kokonaismenot ja –tulot 2020	29
12. Tilikauden tuloksen käsittely.....	29
II Toteutumisvertailu	30
1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	30
1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	30
1.2 Talouden toteutuminen.....	32
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	33
3. Investointien toteutuminen.....	34
4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen.....	35
5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	36

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus.....	36
5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset	37
III Tilinpäätöslaskelmat.....	38
1. Tuloslaskelma.....	38
2. Rahoituslaskelma	39
3. Tase	40
IV Tilinpäätöksen liitetiedot.....	41
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	41
2. Tuloslaskelman liitetiedot.....	42
2.1 Tuloslaskelman liitetiedot.....	42
3. Tasetta koskevat liitetiedot	43
3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	43
3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	44
3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma	44
3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	45
V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista.....	46
VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä	47

I Toimintakertomus

1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Vuosi 2020 sujui Vakka-Suomen Veden osalta pääsääntöisesti suunnitelman mukaisesti.

Toiminnallisia tavoitteita ei aivan kaikilta osin saavutettu. Helmikuinen myrsky ja sen aiheuttamat sähkökatkot ja merivesitulva aiheuttivat ongelmia niin pumppaamoilla kuin puhdistamollakin. Syyskuun Aila-myrsky oli myös haastava sähkökatkojen vuoksi ja silloin yhdellä pumppaamolla tapahtui ylivuoto. Vuositasolla puhdistamo toimi hyvin ja puhdistustulokset olivat erinomaisia. Harmillisesti ensimmäisen vuosineljänneksen virallinen näytteenottopäivä oli juuri helmikuisen merivesitulvan aikaan ja tällöin kiintoaineen ja fosforin puhdistustulokset eivät aivan päässeet vaadittuun tasoon.

Vuonna 2019 valmistunut puhdistamon tehostamis- ja laajennussaneeraus on ollut valtava investointi Vakka-Suomen vedelle ja sen kustannus on ollut noin seitsemän miljoonaa euroa sisältäen suunnittelun, urakat, valvonnan ja muut asiantuntijapalvelut. Investointi rahoitettiin osittain omasta kassasta ja pääosin lainarahalla. Kasvaneet lainanhoitokustannukset ja poistot rasittivat ja tulevat jatkossakin rasittamaan merkittävästi Vakka-Suomen Veden taloutta ja korkotason mahdollisesti noustessa ne voivat vaikuttaa tulevaisuudessa myös jätevedenpuhdistuksen hintaan.

Puhdistamon toiminnan lisäksi on tärkeää kiinnittää huomiota puhdistamolle tulevien vesien määrään ja laatuun. Asiakkaina olevat vesihuoltolaitokset ovat aloittaneet yhteisen hankkeen, jossa teollisuusjätevesisopimukset uusitaan ja kuluneen vuoden aikana neuvotteluita on käyty teollisuusasiakkaiden kanssa. Uusia sopimuksia on jo allekirjoitettukin. Lisäksi jätevesiverkostojen kuntoa on kartoitettu ja ongelmakohtia on löydetty. Tämän tiedon perusteella saneeraukset kohdennetaan siten, että niistä saadaan suurin hyöty. Näillä toimilla jätevedenpuhdistamolle tulevan veden laatu ja virtaama pyritään pitämään mahdollisimman tasaisena.

Liikelaitoksen taloudelliseen tulokseen vaikutti positiivisesti arvioitua suurempi käsitellyn jäteveden määrä. Toisaalta uudistetun jätevedenpuhdistamon koetoiminta ja uuden ympäristöluvan hakeminen ovat nostaneet laboratorio- ja asiantuntijapalveluiden tarvetta. Ympäristölupaa on haettu maaliskuussa 2018 ja sen käsittely on edelleen kesken. Etelä-Suomen Aluehallintovirastossa.

Kokonaisuutena kuitenkin talous toteutui reilusti ennakoitua paremmin liikevaihdon ylittäessä talousarvion 10,5 prosentilla. Liikevaihto oli 2 330 191 euroa ja liikeylijäämäksi muodostui 497 556 euroa. Ennakoitua suurempi liikeylijäämä vakauttaa taloudellista tilannetta, mutta liikelaitoksen suuret pääomakustannukset yhdistettynä korkoriskiä voivat muuttaa tilannetta. Siksi on tärkeää pyrkiä saamaan lainakantaa nykyistä maltillisemmalle tasolle.

Kim Westerholm
Liikelaitoksen johtaja

1.1. Toiminta ja tunnusluvut

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020
Liikevaihto, milj. €	1,9	2,0	2,0	2,4	2,3
Investoinnit, milj. €	0,2	0,8	4,5	2,3	0,15
Viemäriverkosto km	26	26	26	26	26
Johdettu jätevesi 1000 m ³ /a	2 384	2 519	2 416	2976	2887
Jätevesimaksu €/m ³	0,79	0,79	0,79	0,79	0,79
Vakinainen henkilöstö	3	3	3	3	3

Vakka-Suomen Vesi toimii liikelaitoksena, joka rahoittaa toimintansa ja investointinsa asiakkailta perittävillä maksuilla. Jätevedenpuhdistamon toimintaan ei käytetä verorahoja.

Vakka-Suomen Vesi on jäteveden tukkpuhdistaja ja sillä on kaksi asiakasta, Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki. Puhdistuspalvelut tuotetaan Uudessakaupungissa Häpönniemen puhdistamolla. Puhdistuspalvelusta veloittettava maksu perustuu laitoksen asiakkailta vastaanottamaan jätevesimäärään.

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Kaupunki on esittänyt linjaukset valtuustokauden 2017-2021 toiminnallisille ja taloudellisille tavoitteille. Tavoitteilla ohjataan toimintaa ympäristöystävällisempään ja taloudellisempaan suuntaan. Tavoitteet on asetettu siten, että Vakka-Suomen Veden on yhteistyössä asiakkaidensa Laitilan kaupungin vesihuollon ja Uudenkaupungin Veden oltava entistä tietoisempia alueen teollisuuden jätevesimääristä ja laadusta.

Teollisuuslaitosten kuormitus tulee olla tiedossa ja kuormituksen tulee olla säännöstellä uudistettavien teollisuusjätevesisopimusten myötä. Teollisuusjätevesisopimuksilla ohjataan teollisuutta käsittelemään itse jätevetensä ominaisuuksiltaan mahdollisimman lähelle normaalia yhdyskuntajätevettä.

Henkilöstö ja hallinto

Vuoden 2020 aikana liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 3 henkilöä. Henkilökunnan keski-ikä on 52,7 vuotta. Liikelaitoksen johto- ja toimistopalvelut ostetaan Uudenkaupungin Vedeltä. Talous- ja tietohallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.

Verkosto

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos operoi Laitilan ja Uudenkaupungin välistä siirtoviemäriä, jonka pituus on 26 km.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamo

Häpönniemen jätevedenpuhdistamo toimii seudullisesti. Jätevedenpuhdistamolla käsitellään Uudenkaupungin, Kalanin, Lokalahden ja Pyhämaan taajama-alueiden jätevedet. Vakka-Suomen alueen jätevesiä Häpönniemeen johdetaan Laitilasta, Kustavista sekä Pyhärannasta. Lisäksi puhdistamolle johdetaan haja-asutusalueilla toimivien jätevesi- ja viemäriosuuskuntien jätevedet.

Häpönniemen puhdistamon kemiallinen osa on valmistunut vuonna 1977 ja laitos laajennettiin biologiskemialliseksi vuonna 2004. Biologinen osa toimii kantoainetekniikalla kahdessa eri vaiheessa. Laitosta laajennettiin edelleen vuonna 2008. Elokuussa 2019 valmistui viimeisin saneeraus, jolloin puhdistamoa sekä laajennettiin että puhdistusprosessia tehostettiin.

Häpönniemen puhdistamolla käsiteltiin jätevettä vuonna 2020 yhteensä 2 887 601 m³ (vuonna 2019 yhteensä 2 975 984 m³). Tämä oli 3,6 % vähemmän kuin vuonna 2019.

Lisäksi puhdistamolla vastaanotettiin vuoden 2020 aikana sako- ja umpikaivolietettä sekä puhdistamon ylijäämälietettä yhteensä 6 101 m³.

Häpönniemen puhdistamolla syntyvää ja mekaanisesti kuivattua jätevesilietettä toimitettiin käsiteltäväksi Gasum Oy:n biokaasulaitoksille Turkuun / Huittisiin vuoden 2020 aikana yhteensä 4 514 180 kg

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon puhdistustulokset 2020

Jätevedenpuhdistamon toimintaa ja puhdistustuloksia seuraa säännöllisesti akkreditoitu laboratorio. Lupaehdot määrittelevät vaatimukset neljännesvuositasolla biologisen hapenkulutuksen (BOD), kemiallisen hapenkulutuksen (COD), kiintoaineen ja fosforin osalta sekä vuositasolla typen osalta.

Vuositasolla puhdistamo on toiminut hyvin ja puhdistustulokset ovat olleet erinomaisia. Helmikuussa ollut myrsky aiheutti merivesitulvan ja juuri tähän ajankohtaan osui myös ensimmäisen vuosineljänneksen virallinen näytteenotto-päivä. Silloin ei aivan saavutettu vaadittuja tuloksia fosforin ja kiintoaineksen osalta, joten niistä tuli poikkeamat tavoitteisiin. Muina ajankohtina vaaditut tulokset saavutettiin kirukkaasti.

Puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot koko vuoden ja eri vuosineljännesten osalta on esitetty seuraavassa taulukossa.

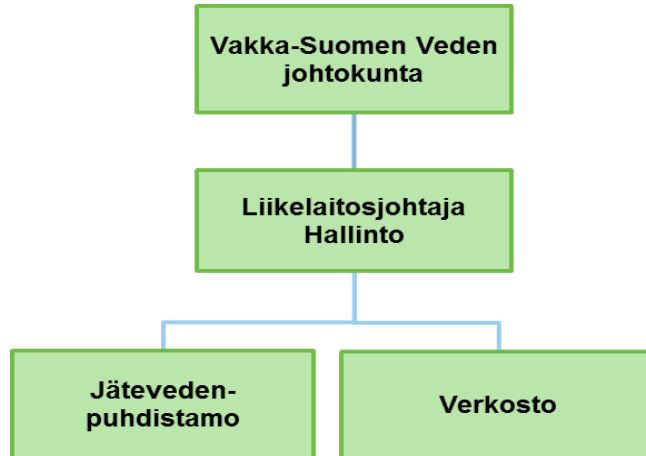
Häpönniemen puhdistamo, tarkkailu 2020

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Vuosi	Raja	Tavoite
Virtaama	Käsitelty	m³/d	9780	6270	5710	9810	7890		
	Ohitus	m³/d	3,7	0	3,21	0,54	1,86		
	Vesistöön	m³/d	9780	6270	5710	9810	7890		
pros.lämpö	Tuleva vl	°C							
	Käsitelty	°C	7,8	12	17	12			
	Ohitus	°C							
	Vesistöön	°C							
alkal.									
sähkönjoht									
pH	Tuleva vl								
	Käsitelty		7,2	7,5	7,5	7,2			
	Ohitus								
	Vesistöön								
CODCr	Tuleva vl	kg/d	5000	4300	4100	5000	4600		
	Käsitelty	kg/d	510	310	220	370	350		
	Ohitus	kg/d	1,2	0	2,5	0,33	1		
	Vesistöön	kg/d	510	310	220	370	350		
	Tuleva vl	mg/l	510	690	720	510	580		
	Käsitelty	mg/l	52	49	39	38	44	75	125
	Ohitus	mg/l	320	0	780	610	540		
	Vesistöön	mg/l	52	49	39	38	44	75	125
	Käsittelyteho	%	90	93	95	93	93	85	75
	Kokonaisteho	%	90	93	95	93	93	85	75
BOD7ATU	Tuleva vl	kg/d	2000	2000	1600	2000	1900		
	Käsitelty	kg/d	76	33	18	22	37		
	Ohitus	kg/d	0,4	0	1,3	0,14	0,46		
	Vesistöön	kg/d	76	33	19	22	38		
	Tuleva vl	mg/l	200	320	280	200	240		
	Käsitelty	mg/l	7,8	5,3	3,2	2,2	4,7	13	30
	Ohitus	mg/l	110	0	400	260	250		
	Vesistöön	mg/l	7,8	5,3	3,4	2,3	4,8	13	30
	Käsittelyteho	%	96	98	99	99	98	93	70
	Kokonaisteho	%	96	98	99	99	98	93	70
kok.P	Tuleva vl	kg/d	52	46	46	54	50		
	Käsitelty	kg/d	3,3	1,1	1,2	0,9	1,6		
	Ohitus	kg/d	0,017	0	0,029	0,0033	0,012		
	Vesistöön	kg/d	3,3	1,1	1,2	0,9	1,6		
	Tuleva vl	mg/l	5,3	7,3	8,1	5,5	6,3		
	Käsitelty	mg/l	0,34	0,17	0,21	0,092	0,2	0,3	2
	Ohitus	mg/l	4,6	0	9	6,1	6,5		
	Vesistöön	mg/l	0,34	0,18	0,22	0,092	0,2	0,3	2
	Käsittelyteho	%	94	98	97	98	97	95	80
	Kokonaisteho	%	94	98	97	98	97	95	80
liuk.P	Tuleva vl	mg/l							
	Käsitelty	mg/l	0,068	0,12	0,18	0,069			
	Ohitus	mg/l							
	Vesistöön	mg/l							

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Vuosi	Raja	Tavoite
kok.N	Tuleva vl	kg/d	320	310	290	350	320		
	Käsittely	kg/d	86	43	39	76	61		
	Ohitus	kg/d	0,12	0	0,17	0,02	0,078		
	Vesistöön	kg/d	86	43	39	76	61		
	Tuleva vl	mg/l	33	49	51	36	41		
	Käsittely	mg/l	8,8	6,9	6,9	7,7	7,7		15
	Ohitus	mg/l	32	0	53	37	42		
	Vesistöön	mg/l	8,8	6,9	6,9	7,7	7,7		15
	Käsittelyteho	%	73	86	87	78	81	70	70
	Kokonaisteho	%	73	86	86	78	81	70	70
NH4-N	Tuleva vl	kg/d							
	Käsittely	kg/d	11	4,8	1,3	7,7	6,2		
	Ohitus	kg/d	0,088	0	0,13	0,015	0,058		
	Vesistöön	kg/d	11	4,8	1,4	7,7	6,2		
	Tuleva vl	mg/l							
	Käsittely	mg/l	1,1	0,77	0,23	0,79	0,79		
	Ohitus	mg/l	24	0	40	28	31		
	Vesistöön	mg/l	1,1	0,77	0,25	0,79	0,79		
	Käsittelyteho	%							
	Kokonaisteho	%							
NO2	Tuleva vl	kg/d							
	Käsittely	kg/d	2,6	8,8	3,4	5,5	5,1		
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	0		
	Vesistöön	kg/d	2,6	8,8	3,4	5,5	5,1		
	Tuleva vl	mg/l							
	Käsittely	mg/l	0,27	1,4	0,6	0,56	0,65		
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	0		
	Vesistöön	mg/l	0,27	1,4	0,6	0,56	0,65		
	Käsittelyteho	%							
	Kokonaisteho	%							
NO3	Tuleva vl	kg/d							
	Käsittely	kg/d	55	24	31	56	42		
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	0		
	Vesistöön	kg/d	55	24	31	56	42		
	Tuleva vl	mg/l							
	Käsittely	mg/l	5,6	3,9	5,4	5,7	5,3		
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	0		
	Vesistöön	mg/l	5,6	3,8	5,4	5,7	5,3		
	Käsittelyteho	%							
	Kokonaisteho	%							
KA	Tuleva vl	kg/d	2200	1900	1700	2000	2000		
	Käsittely	kg/d	160	23	13	17	53		
	Ohitus	kg/d	0,68	0	0,9	0,1	0,42		
	Vesistöön	kg/d	160	23	14	17	54		
	Tuleva vl	mg/l	220	300	300	200	250		
	Käsittely	mg/l	16	3,7	2,3	1,7	6,7	15	35
	Ohitus	mg/l	180	0	280	190	230		
	Vesistöön	mg/l	16	3,7	2,4	1,7	6,8	15	35
	Käsittelyteho	%	93	99	99	99	98	95	90
	Kokonaisteho	%	93	99	99	99	98	95	90
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	97	98	100	98	98		
	Kokonaisteho	%	97	98	100	98	98		

2. Hallinto ja organisaatio

2.1 Hallinto ja organisaatio 2020

2.2 Johtokunta

Liikelaitoksen toimintaa ohjaavat Laitilan kaupungin ja Uudenkaupungin kaupungin valtuustojen liikelaitoksen perustamisen yhteydessä yhteisesti ja kaupunkien valtuustokausittain sopimat ja määrittelemät toimintatavoitteet ja tuotto-vaatimukset.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnassa on kuusi (6) jäsentä, joista puolet Uudestakaupungista ja puolet Laitilan kaupungista.

Hallintosäännön mukaan johtokunta asettaa liikelaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille. Johtokunnalle kuuluu liikelaitoksen tilinpäätöksen laadinta ja hyväksyminen.

Liikelaitoksen johtaja johtaa, kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Vuonna 2020 johtokunta kokoontui neljä kertaa ja käsitteli 19 erilaista asiakokonaisuutta.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2020

	Jäsen	Varajäsen	Kunta
Puheenjohtaja	Janne Sjölund	Jouko Antola	Uusikaupunki
Varapuheenjohtaja	Tuomas Vuorio	Henna Friman	Laitila
	Marja-Leena Tuominen	Heikki Kallioinen	Uusikaupunki
	Kyösti Kuronen	Marko Elo	Laitila
	Vuokko Virtanen	Virve Pihlava-Lahtinen	Uusikaupunki
	Paula Elo	Jari Kiveinen	Laitila
Kuntien edustajat			
Työpäällikkö	Markus Hautala		Laitila 4/2020 asti
Työpäällikkö	Petri Hautakangas		Laitila 8/2020 alkaen
Tekninen johtaja	Jari Nikkari		Uusikaupunki

2.3. Henkilöstö

Vuoden 2020 aikana liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 3 henkilöä. Henkilökunnan keski-ikä on 52,7 vuotta. Liikelaitoksen johto- ja hallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin Vedeltä. Talous- ja tietohallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.

3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät

3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen BKT:n arvioidaan supistuneen 3,3 % vuonna 2020. Vuonna 2021 BKT:n kasvu kiihtyy 2,5 %:iin. Vuonna 2022 BKT:n arvioidaan kasvavan 2,0 % ja 1,4 % v. 2023. Vuoden 2021 loppua kohden kiihtyvä talouskasvu nostaa kasvua myös vuonna 2021.

Yksityinen kulutus kasvaa 3,8 % vuonna 2021, kun tavaroiden kulutus palautuu epidemiaa edeltävälle tasolle jo vuoden alkupuolella. Palveluiden kulutuksen odotetaan palautuvan hitaammin kuluttajien luottamuksen vahvistuessa vähitellen. Yksityisten investointien kasvu jatkuu heikkona vielä vuoden 2021 alussa epidemian ylläpitämän epävarmuuden vuoksi. Rakentamisen aloitusten ennakoitaan myös lykkääntyvän ja asuntoinvestoinnit vähenevät edelleen. Vuonna 2022 kulutuksen kasvu hidastuu 2,5 %:iin ja vuonna 2023 edelleen 1,8 %:iin.

Maailmankauppa kääntyi syksyllä 2020 kasvu-uralle, ja tällä on ollut suotuista vaikutus erityisesti Suomen tavaroiden ulkomaankauppaan. Vuoden 2020 lopulla covid-19-pandemian toinen aalto hidasti toipumista ja kasvu on hitaampaa myös vuoden 2021 alkupuolella. Palveluiden ulkomaankauppa supistui voimakkaasti vuonna 2020 ja vahvempaa kasvua odotetaan vasta vuoden 2021 lopulle. Erityisesti matkailu- ja kuljetuspalveluiden normalisoituminen vuonna 2021 riippuu voimakkaasti covid-19-pandemiaan liittyvien riskien hälvenemisestä. Suomen vienti saavuttaa kriisiä edeltävän tason vuoteen 2023 mennessä

Vuonna 2021 talouskasvu käynnistyy Suomessa uudelleen, ensin teollisuudessa ja myöhemmin palveluissa. Teollisuuden toipumista on nopeuttanut maailmankaupan ripeä palautuminen. Ennusteessa vuoden 2021 kolmas neljännes on talouden kiivainta kasvuaikaa, koska silloin arvioidaan mm. majoitus- ja ravitsemispalveluiden sekä liikennepalveluiden kysynnän lisääntyvän voimakkaasti.

Vuonna 2022 sekä kotimainen että kansainvälinen kysyntä ylläpitävät talouskasvua. Vuonna 2023 talous palaa lähelle pitkän aikavälin keskimääräistä kasvuvauhtiaan samalla kun tuotantokuilu umpeutuu.

Palvelut muodostavat 70 % Suomen koko taloudesta, ja ne vaikuttavat eniten sekä vuonna 2020 talouden supistumiseen että siitä eteenpäin talouden kasvuun.

Heikosta ja epävarmasta taloustilanteesta johtuen työmarkkinat eivät ole vetäneet työvoimaa, ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä lisääntyi vuonna 2020. Työllisyys supistui tuolloin 1,5 %, mutta enää 0,3 % vuonna 2021. Työtilaisuuksia on kuitenkin ollut yhä tarjolla. Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2020 kolmannella vuosineljänneksellä vain hieman edellistä vuotta vähemmän.

Tehdyn työn eli työtuntien määrä on supistunut lähes tuplasti työllisiä enemmän, 2,6 %. Työllisyyden laskusta ja suuresta lomautettujen määrästä johtuen työttömien määrä kasvoi vuonna 2020 noin kuudenneksen ja työttömyysaste kohosi lähes 8 %:iin. Talouden hitaasta toipumisesta ja työllisyyden laskusta johtuen työttömyys ei vähene vuonna 2021. Selvemmin työttömyys laskee vuosina 2022 ja 2023, kun talous toipuu epidemiasta ja rajoitustoimista. Vuonna 2023 työttömyysaste laskee runsaaseen 7 %:iin

Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio oli vuonna 2020 arviolta vain 0,3 %. Kulutuskysynnän merkittävä supistuminen sekä epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä hillitsevät inflaatiota myös tulevina vuosina. Vuonna 2021 ansiotaso nousee 2,5 %, mutta inflaatio kiihtyy vaatimattomasti 1,0 %:iin.

Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoitaan kääntyvän 2 prosentin vuosittaiseen nousuun vuosina 2022-2023. Samaan aikaan kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitatun inflaation arvioidaan kiihtyvän 1,4 ja 1,6 %:iin. Palkkojen nousu välittyy vähitellen erityisesti palveluiden hintoihin.

Kuluttajien luottamus ja talouden toimintakyky pysyvät heikkoina siihen saakka, kunnes pandemia saadaan taltutettua rokotteilla tai muuten.

Yksityinen kulutus

Yksityinen kulutus kokonaisuudessaan väheni 3,9 % vuonna 2020 - enemmän kuin edellisen vuoden 2009 kriisin aikana. Tuolloin finanssikriisin iskiessä Suomen talouteen yksityinen kulutus väheni 2,9 %.

Vuonna 2021 yksityisen kulutuksen arvioidaan kasvavan 3,8 % kulutuksen palautuessa loppuvuodesta covid-19-epidemiaa edeltäneelle tasolle. Vuonna 2022 kulutuksen kasvu hidastuu 2,5 %:iin ja vuonna 2023 edelleen 1,8 %:iin.

Vuonna 2020 nimellispalkkojen nousuvauhti hidastui 1,7 %:iin vuoden 2019 yli 2 prosentista. Hidastuminen johtui pienemmistä sopimuskorotuksista, sillä palkkaliukumien määrä suureni.

Palkkasumman kehitykseen vaikuttaa nimellisansioiden lisäksi työllisyyden kehitys. Koska työllisyys supistui vuonna 2020, myös palkkasumma supistui puoli prosenttia. Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoitaan kääntyvän vuosina 2021-2023 runsaan 2,5 prosentin keskimääräiseen vuosittaiseen nousuun.

Inflaatio kiihtyy vain vähän vuonna 2021 ja sen ennustaan olevan 1,0 % kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna.

Julkinen talous

Julkisen talouden alijäämä kasvoi mittavaksi vuoden 2020 heikon suhdannetilanteen ja covid-19-epidemian vuoksi toteutettujen tukitoimien vuoksi. Talous elpyy vuonna 2021, mutta julkinen talous jää taantumaa jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen epidemian alkua.

Suomen talous- ja työllisyyskehitys näyttävät selvinneen vuodesta 2020 monia muita maita lievemmin vaurioin. Vuoden mittaan lisäbudjeteissa on päätetty monista tukitoimista, mutta kaikkia varoja ei käytetä vuoden 2020 aikana, vaan niiden käyttö ajoittuu osittain vuoden 2021 puolelle. Lisäksi epidemiatilanne on vähentänyt julkisten palveluiden käyttöä, mikä on pienentänyt julkisten menojen kasvua vuonna 2020.

Vuoden 2021 puolelle jatkuva covid-19-epidemia sekä hallituksen päättämät yrityksiä, kansalaisia ja talouden elpymistä tukevat toimet pitävät julkisen talouden alijäämän hyvin suurena myös vuonna 2021. Ei-kiireellisen hoidon lykkääminen epidemian aikana aiheuttaa lisäksi palvelu- ja hoitovelkaa, joka lisää sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvupainetta epidemian laannuttua.

Julkinen velka kasvaa vajaasta 60 prosentista 69 %:iin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2020. Vuonna 2021 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun epidemia väistyy ja talouden kasvu elpyy. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen rakenteellinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen automaattinen kasvu ylläpitävät kuitenkin velkasuhteen kasvua myös tulevina vuosina. Julkisen velkasuhteen arvioidaan olevan 75 % vuonna 2025. Valtion ja paikallishallinnon alijäämät kasvattavat velkasuhdetta, vaikka velanhoitokustannukset pysyvät ennätysellisen alhaisina

Maailmantalouden talousnäkymät

Maailmantalous elpyy koronaviruspandemian aiheuttamasta syvästä taantumasta vuoden 2021 kuluessa. Elpyminen painottuu vuoden jälkipuoliskolle. Maailmantalous kasvaa 4,7 % vuonna 2021 ja 3,8 % vuonna 2022. Myös maailmankauppa elpyy vuonna 2021. Talous elpyy vuoden 2021 toisesta neljänneksestä lähtien. Euroalue kasvaa 4,5 % vuonna 2021 ja 3,1 % vuonna 2022.

Myös Yhdysvaltojen talous on kärsinyt pandemian toisesta aallosta. Kokonaistuotanto supistui yli 5 % vuonna 2020, mutta elpyy 4,1 prosentin kasvuun vuonna 2021 työllisyystilanteen kohennuttua ja aktiviteetin lisääntyttyä. Voimakaat elvytystoimet tukevat kasvua.

Kiinan talous on jo lähes palautunut kriisiä edeltävälle tasolle. Vienti vetää hyvin ja vähittäiskauppakin on piristynyt alkuvuoden romahduksen jälkeen. Kokonaistuotanto kasvaa 5,8 % vuonna 2021 ja 6 % vuonna 2022.

Japanissa ennakoivat indikaattorit viittaavat talouden elpymiseen koronakriisistä. Talous elpyy 2,4 prosentin kasvuun vuonna 2021 ja kasvaa 1,1 % vuonna 2022.

Ison-Britannian talous on hyvin palveluvaltainen, joten pandemian vaikutus siellä on ollut ankara. Lisäksi brexit lisää talouden epävakautta. Vuonna 2021 näkymien odotetaan kuitenkin kirkastuvan ja talouden elpymän 3,4 prosentin kasvuun. Vuonna 2022 talous kasvaa 2,0 %.

Lyhyet markkinakorot ovat euroalueella ennätyksellisen matalalla tasolla. Myös muissa keskeisissä talouksissa korot ovat alhaalla. Valtionlainat ovat laskeneet euroalueella siinä missä Yhdysvalloissa on ollut hienoista nousua kesän jälkeen. Korot nousevat maltillisesti ennusteperiodilla.

Suomen viennin volyymin arvioidaan supistuneen 10,4 % vuonna 2020. Palveluiden vienti supistui huomattavasti enemmän kuin tavaravienti, joka kääntyi jo kolmannella neljänneksellä kasvuun edelliseen neljännekseen verrattuna. Vuonna 2021 vienti kasvaa 5 % ja kasvun odotetaan painottuvan erityisesti vuoden loppupuoliskolle. Vuonna 2022 vienti kasvaa vielä 4,6 % ja vuonna 2023 2,2 %.

Tavaroiden ulkomaankauppa toipuu nopeammin kuin palveluiden. Palveluiden ulkomaankaupan kasvua hidastaa matkailun hidaskasvu, jonka ripeämmän kasvun odotetaan käynnistyvän vasta vuoden 2021 loppupuoliskolla ja jatkuvan vuoteen 2022. Ennustejakson loppua kohti, vuoteen 2023 mennessä, ulkomaankaupan volyymin ennakoitaan kurovan kiinni covid-19-epidemiasta johtuvaa kriisiä edeltävän tason.

Tuonnin volyymit supistui 7,5 % vuonna 2020. Vuonna 2021 tuonti kasvaa 4,5 % ja 3,8 % vuonna 2022.

Lähde: Taloudellinen katsaus, talvi 2020 (Valtiovarainministeriö 17.12.2020)

3.2. Kuntatalous vuosina 2020-2021

3.2.1 Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2020 tilinpäätösarviot

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotietojen mukaan koko kuntatalous vahvistui mutta lainakannan kasvu jatkui edelleen vuonna 2020. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu toimintakate oli vuonna 2020 noin -30,6 mrd. euroa. Toimintakate (käyttötalouden nettomenot ilman poistoja) heikkeni 3,0 % edellisvuoteen verrattuna eli noin 900 milj. euroa edellisvuodesta. Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate oli tilinpäätösarvioiden mukaan noin 4,59 mrd. euroa positiivinen. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja arvonalentumiset (noin 3,07 mrd. euroa), mutta ei nettoinvestointeja (noin 4,72 mrd. euroa). Kuntatalouden vuosikatteen vahvistuminen johtui ennen kaikkea kuntien vuosikatteen vahvistumisesta.

Koko kuntatalouden tilikauden tulos oli tilinpäätöstietojen perusteella noin 1,659 mrd. euroa positiivinen, kun vuonna 2019 vastaava luku oli noin 0,3 mrd. euroa negatiivinen. Kuntatalouden nettoinvestoinnit olivat vuonna 2020 noin 4,715 mrd. euroa, josta peruskuntien osuus oli noin 3,33 mrd. euroa. Vuoteen 2019 verrattuna nettoinvestoinnit kasvoivat hieman yli 700 milj. euroa. Investointien kasvua selittää ennen kaikkea kuntien investointien kasvu, joka oli edellisvuoteen verrattuna lähes 700 milj. euroa. Kuntatalouden lainakanta kasvoi vuoden 2019 noin 23,1 mrd. eurosta vuoden 2020 aikana noin 24,6 mrd. euroon.

Syksyn 2020 kuntatalousohjelmaan verrattuna vuosikate oli noin 500 miljoonaa euroa parempi kuin silloin arvioitiin. Taustalla on verorahoituksen hieman arvioitua parempi toteutuminen ja toimintakatteen hieman pienempi heikkeneminen. Kuntatalouden nettoinvestoinnit olivat hieman ennustetta isommat ja lainamäärä kasvoi arvioitua enemmän.

Tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien talous vahvistui vuonna 2020 usealla tavalla: kuntien rahoituksen riittävyys parani ja toimintakulujen kasvu oli maltillista. Kuntien tilikauden tulos oli selvästi positiivinen 1,731 mrd. euroa.

	2018 TP	2019 TP	2020 Tpa	Muutos 2019-2020 mrd. euroa	Muutos 2019-2020 prosenttia
Toimintakate	-29,10	-30,36	-31,30	1,20	3,10
Verotulot	22,32	22,91	23,82	0,91	4,0
Käyttötal. valtionosuudet	8,46	8,64	10,99	2,35	27,2
Verorahoitus yht.	30,78	31,55	34,82	3,27	10,4
Rahoituserät, netto	0,39	0,55	0,48	-0,07	-12,7
Vuosikate	2,07	1,75	4,00	2,25	128,6
Poistot ja arvonalentumiset	2,19	2,31	2,34	0,03	1,3
Vuosikate - poistot	-0,13	-0,56	1,66	2,22	
Nettoinvestoinnit	-2,78	-2,73	-3,33	0,60	22,0 %
Vuosikate - nettoinvestoinnit	-0,72	-0,99	0,67	1,66	
Lainakanta	16,73	18,42	19,11	0,69	3,7
Rahavarat	4,88	5,06	6,38	1,32	26,1
Veroprosentti, painotettu	19,87	19,90	19,98		0,08 %-yks.

Kuntien vuosikate vahvistui peräti noin 2,25 mrd. eurolla vuodesta 2019. Vuosikate nousi parista viime vuodesta poiketen selvästi yli poistotason ja nettoinvestointien. Kuntien nettoinvestoinneissa ja poistotasoinnissa ei koko maan tasolla tapahtunut suurta muutosta. Vuosikatteen vahvistumista selittää toimintakatteen maltillinen kasvu, joka johtuu toimintakulujen alle kahden prosentin kasvusta. Valtionosuudet kasvoivat yli 27 % johtuen pääasiassa valtion myöntämistä noin 1,5 mrd. euron koronatuista. Myös verotulot kasvoivat noin 4,0 %. Verotuloja lisäsi valtion 10 prosentin yhteisöveron korotus (VM:n arvioi vuodelle 2020 on noin 0,450 mrd. euroa).

Koronatuet jaettiin kunnille euroa/asukas ja kunnallisveron jako-osuuden mukaan.

Kunnallisvero kasvoi 5,1 %, yhteisöveron 2,8 %, mutta kiinteistöveron tuotto laski yli 6,0 % vuoteen 2019 verrattuna. Kuntien kiinteistöverotulot laskivat, sillä n. 200 milj. euroa vuoden 2020 kiinteistöverotuloista siirtyi tilittäväksi vasta vuonna 2021, koska kiinteistöverotuksessa siirryttiin ns. joustavaan valmistumiseen ja uuteen tietojärjestelmään.

Vuoden 2020 verotuloja kasvatti lisäksi se, että vuonna 2019 kuntien verotulojen kehitys oli poikkeuksellista, kun kuntien verokertymää pienensivät tulorekisterin käyttöönotosta johtuneet ongelmat ja muutokset ennakonpidätystavassa. Näistä seikoista johtuen arviolta noin 250 miljoonaa euroa kunnallisveroja siirtyi tilittäväksi vuonna 2020.

Kuntien toimintakate heikkeni 3,1 % ja verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) kasvoi 10,3 % vuodesta 2019. Valtionosuudet kasvoivat peräti 2,352 mrd. euroa viime vuonna ja verotulot noin 0,912 mrd. euroa. Kuntien verotulot olivat noin 23,83 mrd. euroa vuonna 2020 ja käyttötalouden valtionosuuksien olivat noin 10,99 mrd. euroa.

Toimintakatteen vuoteen 2019 pienempää heikentymistä selittävät toimintakulujen vähäinen kasvu. Kuntien toimintakulut kasvoivat vuonna 2020 noin 1,7 %.

Kuntien nettoinvestoinnit kasvoivat viime vuonna 21,9. Vuoden 2020 kasvu nettoinvestoineista johtuu pääosin investointihyödykkeiden luovutustulojen vähenemisistä. Investoinnit itsestään kasvoivat hieman alle 0,20 mrd. euroa eli 4,5 %. Vuonna 2020 nettoinvestoinnit olivat noin 3,33 mrd. euroa, kun ne edellisvuonna olivat noin 2,73 mrd. euroa.

Kuntien lainakanta kasvoi edelleen vuonna 2020, mutta lainakannan kasvu hieman rauhoittui aiempaan vuoteen verrattuna. Kasvua oli 0,69 mrd. euroa eli noin 3,8 %. Lainakanta nousi noin 19,11 mrd. euroon eli 3 478 euroon/asukas.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä väheni voimakkaasti (ao. kuvio). Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli vain kaksi vuonna 2020, kun vuonna 2019 niitä oli 65.

Lähde: Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2020 (Valtiovarainministeriö 10.2.2021)

3.2.2 Kuntien talous vuonna 2021

Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee n. 1,4 mrd. euroa alijäämäiseksi talouden elpymisestä ja valtion tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa paikallishallinnon tulojen vaatimaton kasvu, jota hidastavat valtion-osuuksiin kohdennettujen tukien pieneneminen ja kunnallisverotulojen jääminen vuoden 2020 tasolle.

Paikallishallinnon investointien oletetaan pysyvän korkealla tasolla koko ennustejakson ajan, vaikka vilkkaimman sairaalarakentamisen arvioidaan saavuttavan huippunsa v. 2021.

Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuu huomattavasti vuonna 2022 covid-19-kriisin helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema voimakkaasti vuonna 2022 määräaikaisten tukitoimien päättyessä. Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista. Paikallishallinnon velka suhteessa BKT:hen jatkaa alijäämien vuoksi kasvuaan ja on vuonna 2025 n. 12,1 % suhteessa BKT:hen.

Lähde: Taloudellinen katsaus, talvi 2020 (Valtiovarainministeriö 17.12.2020)

4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous

4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus

Yleinen osuus

Vuosi 2020 oli Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen kahdestoista varsinainen toimintavuosi. Liikelaitoksen talous oli vahva, ja toiminta toteutui lähes tavoitteiden mukaisesti. Liikelaitoksen toiminnalliset tavoitteet eivät kuitenkaan ai-
van täysin toteutuneet myrskyjen vuoksi. Myrsky, sen aiheuttamat sähkökatkot ja meritulva aiheuttivat ongelmia niin pumppaamoilla kuin puhdistamollakin helmikuussa. Lisäksi syyskuussa ollut Aila-myrsky aiheutti ongelmia Laitilan siir-
tolinjassa. Muina aikoina puhdistustulokset olivat erinomaisia ja tavoitteet ylitettiin selkeästi.

Liikelaitoksen tulos mahdollistaa vakaan hintapolitiikan. Valmistunut jätevedenpuhdistamon tehostamissaneeraus oli kuitenkin niin iso investointi, että sen vuoksi on jouduttu ottamaan huomattavasti lainaa. Uusi haussa oleva ympäris-
tölupa voi edellyttää vielä uusia ja melko arvokkaitakin investointeja. Tällöin korkokantojen kasvu tai mahdolliset isommat investoinnit voivat aiheuttaa jätevedenpuhdistuspalveluiden hintoihin korotuspainetta.

Liikelaitoksen hyvän kannattavuuden ylläpitäminen on jatkossakin välttämätöntä, jotta velkoja voidaan lyhentää ja samalla myös tehdä tarvittavat investoinnit toimintaan. Puhdistustuloksesta ei voi tinkiä.

Toimintatuotot

Liikevaihto oli 2 330 191 € ja se oli 10,5 % eli 221 000 € talousarviota suurempi. Puhdistettavien jätevesikuutioiden määrä oli 2 887 000 m³. Määrä laski 3,0 %:lla edellisestä vuodesta, mutta ylitti talousarvion 337 000 m³:lla. Laitilan osuus puhdistetusta jätevedestä oli 648 000 m³ ja Uudenkaupungin 2 239 000 m³. Uudenkaupungin osalta puhdistet-
tavan jäteveden määrä laski 4,3 % vuodesta 2019 ja Laitilan määrä nousi 1,9 %. Talousarviota suuremmat kuutiot selit-
tyvät normaalia sateisemmalla vuodella, jolloin sadevesiä päätyi jätevedenpuhdistamolle pitkäaikaiskeskiarvoa enem-
män.

Liikelaitoksen puhdistushinnat säilyivät ennallaan. Vuoteen 2019 verrattuna puhdistettavien kuutioiden määrä laski, joten myös liikevaihto pieneni 2,7 prosentilla eli 66 000 eurolla verrattuna edelliseen vuoteen.

Toimintakulut

Toimintakulut laskivat 22 000 eurolla, merkittävimpinä tekijöinä voidaan mainita aineiden ja tarvikkeiden hankintojen väheneminen.

Investoinnit

Liikelaitoksen investointimenot laskivat puhdistamon suurinvestoinnin jälkeen alhaiselle tasolle. Investointimenot oli-
vat vain 154 429 €, 35,5 % budjetoidusta. Suurimpana investointina oli Pietolan pumppaamon rakennuksen saneeraus (82 500 €) ja lisäksi on tehty joitain pienempiä investointeja nykyisen puhdistamon toimintaan.

Henkilöstö

Liikelaitoksen organisaatio on ohut. Vakka-Suomen Vedellä on kolme vakinaista työntekijää ja liikelaitoksen johtajana toimii Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtaja. Hänen työajastaan ja kustannuksistaan 15 % kohdistettiin Vakka-
Suomen Vedelle. Samoin myös käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistui Vakka-
Suomen Vedelle. Laitoksen henkilöstömenot olivat 164 853 euroa, vain 7,1 % liikevaihdosta. Henkilöstömenot pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Taloudellinen tulos, lainat ja rahavarat

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 498 000 euroa, 21,4 % liikevaihdosta. Liikelaitoksen liikevaihto ja ylijäämä laskivat vuo-
den 2019 tasosta. Kannattavuus oli kuitenkin edelleen hyvä.

Vuodelle 2020 arvioitiin tulokseksi 359 262,65 euroa. Tilikauden 2020 tulos oli 481 539,05 euroa voitollinen ja se ylit-
tää talousarvion tuloksen 34,0 prosentilla.

Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 748 293 eurolla. Liikelaitoksella oli vuoden lopussa 5 395 654 euroa lainaa. Liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuusaste on korkea 240,3 % (v. 2019 265,4%).

Alhainen korkotaso näkyy myös korkomenoissa; liikelaitoksen korkomenot olivat vain 1,1 % liikevaihdosta, 25 272 euroa.

Poistot olivat 635 685,89 euroa eli 27,3 % liikevaihdosta. Poistot lähes kaksinkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin ne olivat 355 155,44 euroa.

Liikelaitoksen rahavarat olivat vuoden lopussa 800 729,76 euroa. Vuotta aiemmin rahavaroja oli 541 334 euroa eli rahavarat kasvoivat 259 395 euroa. Liikelaitoksen maksuvalmius on edelleen hyvä.

Liikelaitoksen kannattavuus oli hyvä vuonna 2020.

Yhteenveto

Liikelaitoksen kannattavuus on hyvä. Liikevaihto on pysynyt jo pidempään samalla tasolla, vaikka toki pientä vaihtelua onkin. Tulosta heikentävät merkittävästi kasvaneet poistot ja toisaalta liikelaitoksen taloutta rasittavat suuret pääomakustannukset. Liikelaitoksen lainakanta on kasvanut aiempina vuosina puhdistamoinvestoinnin myötä, mutta nyt lainakanta on kääntynyt jälleen laskuun. Lainoja lyhennettiin 750 000 eurolla ja lainaa on jäljellä 5,4 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksen hintapolitiikka voidaan isoista investoinneista huolimatta pitää vakaana ja puhdistuspalveluiden hintoja ei ole tarpeen korottaa nykyisessä tilanteessa. Mahdollinen korkokantojen muutos saattaa aiheuttaa korotuspainetta.

Suunnitelmakauden 2021-2023 investoinnit on tarkoitus rahoittaa tulorahoituksella eli uutta lainaa ei ole tarkoitus ottaa. Investointien määrään vaikuttaa merkittävästi uuden ympäristöluvan päätökset

Käsitellyt jätevesimäärät

1000 m³	2020	2019
Uudenkaupungin Vesi	2 239	2 340
Laitilan kaupunki	648	636
Yhteensä	2 887	2 976

4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2020

Puhdistamosaneerauksen valmistuttua investoinneissa on palattu varsin maltilliselle tasolle ja suurimmat investoinnit tehtiin jäteveden pumppaamoihin. Puhdistamon toiminnassa on keskitytty toiminnan optimointiin.

Vakka-Suomessa teollisuus on viime vuosina kasvanut ja koronasta huolimatta teollisuus oli merkittävä jätevesiasiakas. Myös yksityisten vedenkäyttö on ollut viime vuosina runsasta. Viemäriverkostoon kuitenkin tulee liikaa hulevesiä ja sateet vaikuttavat oleellisesti jätevesimäärään. Puhdistamosaneerauksen lisäksi jätevedenpuhdistuksen toimintaan pyritään vaikuttamaan teollisuusjätevesisopimuksilla ja verkostosaneerauksilla. Näillä toimenpiteillä saadaan säännösteltyä sekä jäteveden määrää että laatua. Jätevedenpuhdistamon tehokkaan toiminnan varmistamiseksi jäteveden laadun ja virtaaman tulisi olla mahdollisimman tasalaatuista.

Puhdistamon uuden ympäristöluvan käsittely on edelleen kesken Etelä-Suomen Aluehallintovirastossa. Lupaa on haettu maaliskuussa 2018 ja lupapäätöstä voidaan näillä näkymin odottaa vuoden 2021 aikana. Lupapäätös voi vaikuttaa merkittävästi tulevien vuosien investointitarpeisiin.

Pietolan pumppaamorakennuksen saneeraus 2020

Liikevaihto ja liikeylijäämä 2020

Vakka-Suomen Vesi	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto	2 116 152	1 878 217	1 984 859	1 956 578	2 395 916	2 330 191
Liikeylijäämä	977 964	661 792	693 325	501 874	821 915	497 556
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	46,2 %	35,2 %	34,9 %	25,7 %	34,3 %	21,4 %
Liikevaihdon muutos, %		-11,2 %	5,7 %	-1,4 %	22,5 %	-2,7 %

5. Palkat ja henkilöstö

Vakinainen henkilöstö 2016-2020

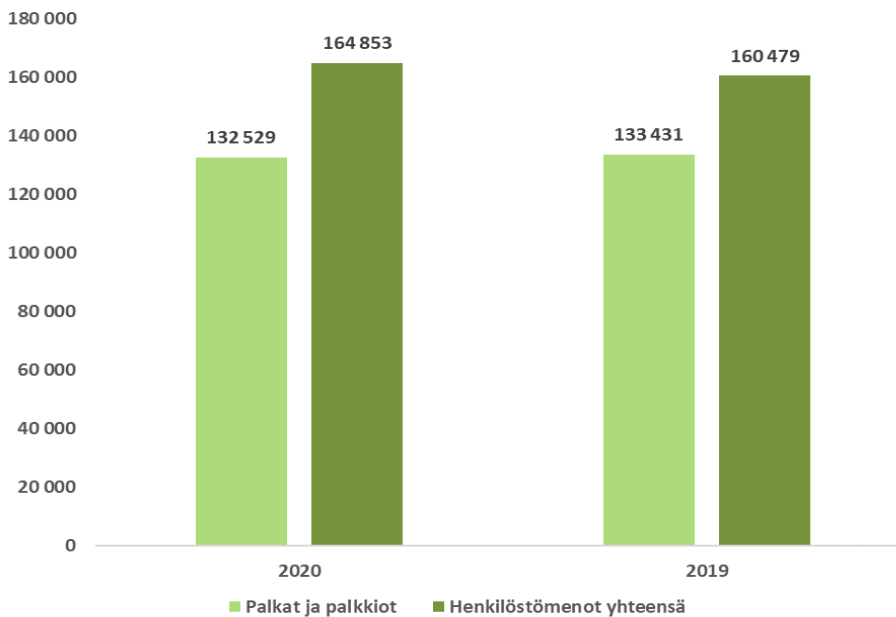
	2016	2017	2018	2019	2020
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Palkat ja henkilöstömenot

	2020	2019	Muutos, €	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	132 529	133 431	-902	-0,7 %
Henkilöstökorvaukset	0	-6 301	6 301	-100,0 %
Jaksotetut palkat	2 064	2 647	-583	-22,0 %
Eläkekulut	25 715	25 921	-207	-0,8 %
Muut henkilösivukulut	4 545	4 781	-236	-4,9 %
Henkilöstömenot yhteensä	164 853	160 479	4 374	2,7 %

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa 15 % liikelaitosjohtajan, käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan palkkakuluista Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta.

Maksetut palkat ja henkilöstömenot

6. Käyttötalousmenot

Toimintakulut olivat 1 196 949 euroa. Toimintakuluista palvelujen osuus on 48,1 %, henkilöstökulujen 13,8 % ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 38,0 %. Palvelujen ostot ovat iso menoerä, koska liikelaitos ostaa lietteenkäsittelyn palveluna. Toimintakulut laskivat 21 896 euroa ja toimintatuotot 65 725 euroa, 2,7 % vuodesta 2019. Toimintakate laski 3,7 %, 43 829 euroa, vuoden 2019 tasosta.

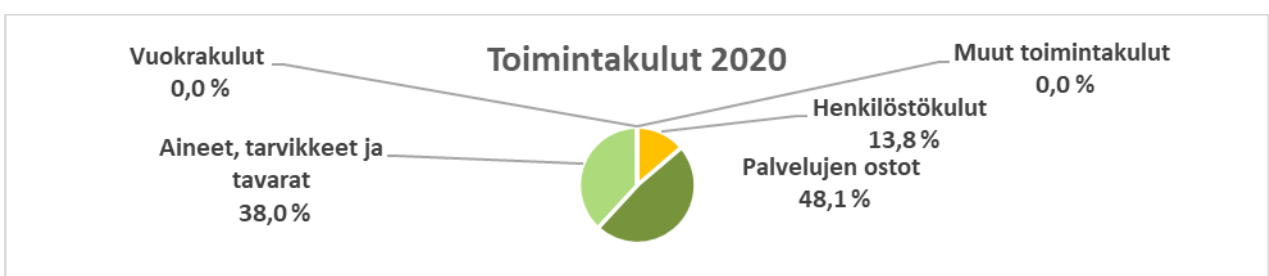
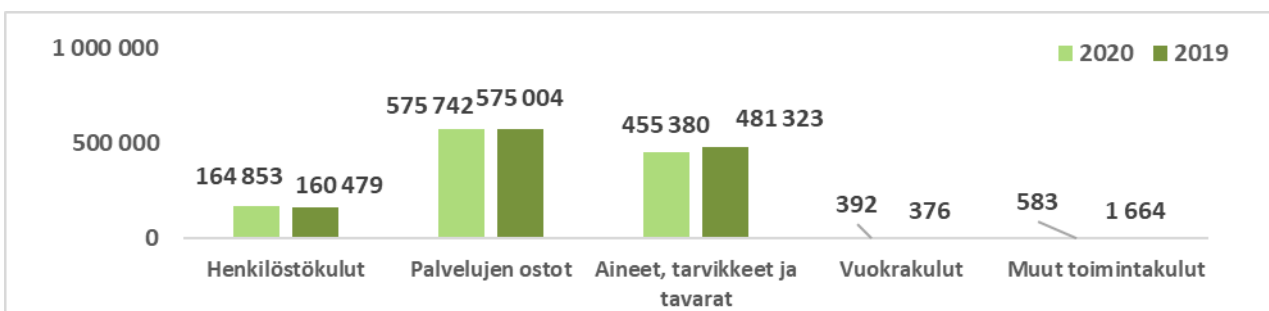
	2020	2019	Muutos %
Toimintatuotot	2 330 191	2 395 916	-2,7 %
Toimintakulut	-1 196 949	-1 218 845	-1,8 %
Toimintakate	1 133 242	1 177 071	-3,7 %

Toimintatuotot

	2020	2019	Muutos %
Myyntituotot	2 330 191	2 395 916	-2,7 %
Muut toimintatuotot	0	0	
Yhteensä	2 330 191	2 395 916	-2,7 %

Toimintakulut

	2020	2019	Muutos %
Henkilöstökulut	164 853	160 479	2,7 %
Palvelujen ostot	575 742	575 004	0,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	455 380	481 323	-5,4 %
Vuokratkulut	392	376	4,2 %
Muut toimintakulut	583	1 664	-65,0 %
Yhteensä	1 196 949	1 218 845	-1,8 %

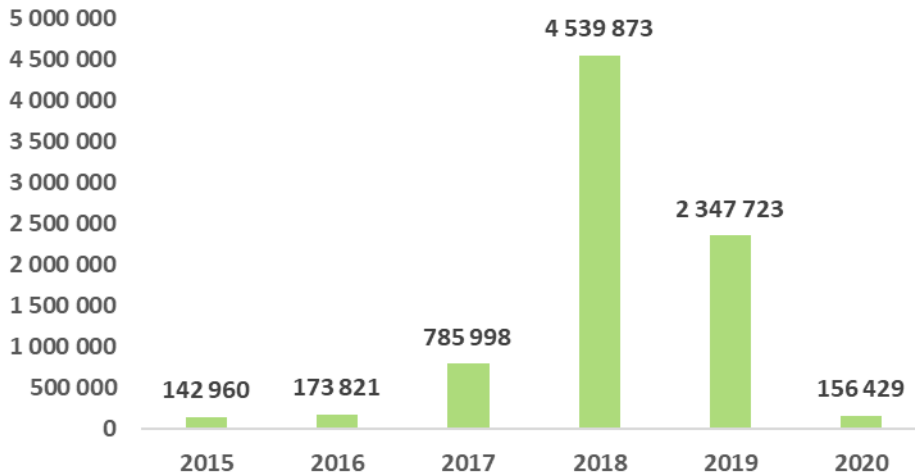

7. Investointimenot

Investointimenot

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Investointimenot	142 960	173 821	785 998	4 539 873	2 347 723	156 429

Investointimenot

8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2020

Kuntien on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauksikäytännöissä. Selonteko perustuu kaupunkikonsernissa tehtyyn sisäisen valvonnan arviointiin, riskien arviointiin sekä toimenpidesuunnitelman laatimiseen.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja sillä varmistetaan, että toimitaan tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti. Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa, että merkittävät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja mitataan ja että niitä seurataan ja hallitaan kokonaisvaltaisesti osana päivittäistä kaupunkikonsernin toimintojen johtamista.

Kuntalain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnon mukaiset säädökset on huomioitu kaupungin hallintosäännössä, valtuuston hyväksymissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa sekä kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeessa.

Yleistä

Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada toimivalle johdolle varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Valvonnalla varmistetaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Riskienhallinnan toimenpitein varmistetaan muuan muassa, että merkittävät riskit ovat tiedossa ja riittävät suunnitelmat ja menetelmät mahdollisten vahinkojen hoitamiseksi ovat olemassa.

Tilivelvollisten on jatkuvasti tarkkailtava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä viivyttämättä toimenpiteisiin aina, kun sääntöjen vastaista, epätaloudellista, tehotonta ja vaikutuksetonta toimintaa havaitaan. Samalla johdon on varmistettava, että toiminnasta annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja että toimintaa koskeva informaatio on luotettavaa.

Palvelukeskukset ja liikelaitokset ovat tehneet selvityksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta ja toteutumisesta vuonna 2020. Liikelaitoksen analyysin pohjalta on tehty yhteenveto niiden toteuttamisesta liikelaitoksen päivittäisessä toiminnassa ja kokonaisarvio yksikön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta.

Huomioita sisäisestä valvonnasta Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen osalta

Liikelaitoksen toiminnassa on noudatettu Uudenkaupungin kaupungin hyväksymää hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Johtaminen ja hallinnon järjestäminen

Hyvä hallintotapa ja arvot toteutuvat hyvin liikelaitoksen toiminnassa. Organisaatorakenteeseen ei ole saatu parannusta eikä se ole edelleenkaan täysin tarkoituksenmukainen. Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen ja Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen tehtävät on kyllä määritelty, mutta käytännön elämässä erilliset organisaatiot hankaloittavat toimintaa. Vesihuollon toiminta on kuitenkin yksi kokonaisuus. Toimielinten ja viranhaltijoiden vastuut ja tehtävät on määritelty riittävän hyvin.

Tavoitteiden asettaminen ja toteutumisen seuranta

Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen ja niiden seuranta on järjestetty hyvin. Kun suunnitelmia laaditaan tai tavoitteita asetetaan, ei kuitenkaan riittävästi arvioida tai määritellä toiminnan vastavuotta tarpeisiin tai kustannusvaikutusta eri aikajäniteillä. Henkilöstön riittävyyttä ja yleensä henkilöstöön liittyviä seikkoja ei oteta riittävästi huomioon tavoitteita asetettaessa.

Riskienhallinta

Toimintaan liittyvät strategiset riskit ovat:

- 1A Kiristyvät ympäristövaatimukset nostavat jätevedenkäsittelyn kustannukset yhä korkeammalle
- 1B Hápönniemen puhdistamon ympäristöluvassa on ehtoja, jotka käsittävät koko puhdistamoon liitetyn verkoston, joka on kuitenkin muiden toimijoiden hallinnassa. Tämä saattaa aiheuttaa epäselvyyttä vastuukysymyksissä.
- 2A Teollisuusasiakkaiden nopea laajeneminen / lisääntyminen josta seuraa muutos-/laajennustarpeita puhdistamon prosesseille tai siirtolinjoille
- 2B Vakka-Suomen Veden tulee voida vaikuttaa ja valvoa etuaan asiakkaan ja teollisuuden välillä tehtävissä teollisuusjätevesisopimuksissa.
3. Korkokannan nopea nousu
4. Asiakkaiden viemäriverkostojen liiallinen vuoto siten, että puhdistamon toiminta häiriytyy. Myös mahdolliset teollisuuden hallitsemattomat päästöt viemäriverkoston.

Toimintaan liittyviä strategisia kehittämismahdollisuuksia ovat vastaavasti puhdistamon toiminnan tehostaminen, riittävä ylläpitosaneeraus verkostossa sekä modernin teknologian hyödyntäminen.

Liikelaitoksessa on jo vuosia tehty systemaattisesti riskikartoituksia, mutta toiminnan taloudellisuutta ja toiminnan tuottavuutta uhkaavien tekijöiden kartoitusta tulisi edelleen parantaa. Tehtävien ja prosessien häiriöttömyyttä sekä toiminnan edellyttämien tilojen, koneiden ja laitteiden toimivuutta uhkaavat riskitekijät on tunnistettu ja arvioitu hyvin.

Henkilöstöön liittyvistä riskitekijöistä kriittisimpänä nousevat esille uusien henkilöiden tarpeen ennakointi ja tehtävien määrittely sekä henkilökunnan riittävyys sairauspoissaolojen aikana. Avainasemassa olevilla henkilöille on nimetty varahenkilö, mutta koska liikelaitoksella on vain muutama työntekijä, toiminta on liikaa yksittäisten henkilöiden varassa.

Tietojärjestelmiin liittyvät isoja riskejä. Miten turvataan niiden häiriöttömyys ja käytettävyys kaikissa tilanteissa?

Lainmukaisuuteen ja hyvään hallintotapaan liittyvissä asioissa ei ole ollut ongelmia. Liikelaitoksen toiminta ja päätöksenteko on ollut läpinäkyvää, ja toimivaltuuksia on noudatettu kaikissa, myös kilpailuttamiseen, liittyvissä asioissa.

Sopimusten seuranta ja omaisuuden turvaaminen on hoidettu hyvin.

Liikelaitoksen merkittävimmät riskit ovat:

- häiriö puhdistamon/jätevesiverkoston toiminnassa – ympäristöriski
- pitkäaikainen sähkökatkos –jv-pumppaamoiden toiminta häiriytyy – seurauksena ympäristöriski
- luonnonkatastrofi; häiriö vesihuollossa
- teollisuuslaitoksesta johdetaan tahallaan tai vahingossa verkostoon liian suuri jätekuormitus tai puhdistamolle sopimattomia jätevesijakeita
- lupamääräysten kohtuuton kiristyminen ja siitä aiheutuva taloudellinen rasitus

Teknisistä syistä johtuviin riskeihin on tällä hetkellä varauduttu monella tapaa, esim. kahdennetuilla laitteilla. Häiriötilanteiden varalta tärkeimmistä tiedostoista on olemassa varakopiot ja puhdistamon prosessinohjausjärjestelmä on erotettu muusta tietoverkosta.

Toiminnallisia kehittämismahdollisuuksia ovat:

- uuden teknologian käyttöönotto
- toiminnan tehostaminen, ulkoistamismahdollisuuksien selvittäminen
- vesihuollon henkilöstön resurssien käyttäminen riistiin liikelaitoksissa
- energiatehokkuuden parantaminen
- työssä viihtymisen ja –jaksamisen parantaminen

Taloudellisia riskejä liikelaitokselle aiheuttavat:

- mahdolliset muutokset rahoituksen saatavuudessa ja koroissa
- liikelaitoksen kustannusrakenne ja – tehokkuus
- merkittävien hankkeiden kustannusarvioiden realistisuus / kustannusarvioiden nousu
- korkoriski lainamäärän kasvaessa sekä
- edullisten rahoitusvaihtoehtojen löytäminen.

Informaatio ja kommunikaatio

Kaupungin informaatiokanavat ja – menettelyt ovat kunnossa ja kommunikaatio toimii.

Seurantamenettelyt

Tavoitteiden saavuttamista ja toimintaa seurataan jatkuvasti ja poikkeamiin reagoidaan.

Sisäistä itsearviointia on tehty, mutta tuloksia tulisi analysoida ja käsitellä laajemmin kaupungin ja liikelaitoksen johdossa ja tarvittaessa tehdä päätöksiä korjaavista toimenpiteistä.

Ulkoisia arvioita on tehty johtamisjärjestelmän toimivuudesta ja riskienhallinnasta. Toimintaprosessien arviointia kannattaisi lisätä ja jo tehtyjen arviointien tuloksia tulisi hyödyntää tämänhetkistä paremmin.

Kokonaisarvio sisäisen valvonnan toimivuudesta ja riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelma

Kokonaisuudessaan liikelaitoksen sisäisen valvonnan voidaan todeta toimivan hyvin, mutta kehittämistarpeita on edelleen esimerkiksi verkoston kunnon seurannassa ja muiden kuin Uudenkaupungin ja Vakka-Suomen Veden toimesta rakennettavien verkostojen valvonnessa.

Olenneisimmat liikelaitoksen toimintaan liittyvät riskit on arvioitu ja suunnitellut kehittämistoimenpiteet ja aikataulu on määritelty. Jätevedenpuhdistamon tehostamis- ja laajennusurakka valmistui 2019.

Liikelaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan ollut sille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaista. Puhdistustuloksiinkin on tullut merkittäviä parannuksia Hápönniemen saneerauksen valmistuttua.

9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden ylijäämän muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Liikelaitoksen talous oli ylijäämäinen. Liikeylijäämä oli noin 497 556 euroa ja tilikauden ylijäämä 481 539 euroa.

Tuloslaskelma

	2020	2019
Liikevaihto	2 330 191	2 395 916
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-455 380	-481 323
Palvelujen ostot	-575 742	-575 004
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-134 593	-123 476
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-25 715	-25 921
Muut henkilösivukulut	-4 545	-11 082
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-635 686	-355 155
Liiketoiminnan muut kulut	-975	-2 040
Liikeylijäämä (-alijäämä)	497 556	821 915
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	359
Muut rahoitustuotot	81	433
Muille maksetut korkokulut	-25 273	-22 897
Muut rahoituskulut	0	-7
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	472 365	799 803
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	472 365	799 803
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	481 539	808 977
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,9	6,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	5,5	10,0
Voitto, %	20,3	33,4

9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Maksuvalmius oli hyvä.

Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	497 556	821 915
Poistot ja arvonalennukset	635 686	355 155
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 192	-22 113
Toiminnan rahavirta yht.	1 108 050	1 154 958
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-156 429	-2 347 723
Investointien rahavirta yht.	-156 429	-2 347 723
Toiminnan ja investointien rahavirta	951 621	-1 192 765
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	1 700 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-748 293	-748 293
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	77 240
Lainakannan muutokset yhteensä	-748 293	1 028 947
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	126	-3
Saamisten muutos kunnalta	42 453	-62 371
Saamisten muutos muilta	25 010	33 920
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-9 498	-3 859
Korottomien velkojen muutos muilta	-2 024	-337 382
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	56 067	-369 695
Rahoituksen rahavirta	-692 226	659 252
Rahavarojen muutos	259 395	-533 512
Rahavarat 31.12.	800 730	541 335
Rahavarat 1.1.	541 335	1 074 847
Rahavarojen muutos	259 395	-533 512
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	-2 989 630	-2 845 883
Investointien tulorahoitus, %	708,3	49,2
Lainanhoitokate	1,5	1,0
Kassan riittävyys, pv	137,4	45,6
Quick ratio	1,2	1,0
Current ratio	1,2	1,0

9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Liikelaitoksen lainakanta oli vuoden lopussa 5 396 000 euroa. Se laski 748 000 eurolla. Liikelaitoksen taseen ylijäämä oli tilikauden lopussa 6 626 366 euroa.

Tase

TASE 31.12.	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 294 962	13 774 218
Aineettomat hyödykkeet	7 379	15 430
Muut pitkävaikutteiset menot	7 379	15 430
Aineelliset hyödykkeet	13 216 582	13 687 788
Rakennukset	10 859 035	11 336 805
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 306 347	2 289 840
Koneet ja kalusto	45 999	61 143
Ennakkomaksut ja keskenkäydyt hankinnat	5 201	0
Sijoitukset	71 000	71 000
Muut saamiset	71 000	71 000
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 139 548	947 616
Saamiset	338 819	406 281
Lyhytaikaiset	338 819	406 281
Myyntisaamiset	73 598	105 087
Saamiset kunnalta	218 185	260 638
Muut saamiset	21 764	38 862
Siirtosaamiset	25 271	1 694
Rahat ja pankkisaamiset	800 730	541 335
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 434 510	14 721 834
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 668 882	8 187 343
Peruspääoma	2 042 516	2 042 516
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 144 827	5 335 850
Tilikauden ylijäämä	481 539	808 977
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	166 670	175 845
Poistoero	166 670	175 845
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	126	0
Muiden toimeksiantojen pääomat	126	0
VIERAS PÄÄOMA	5 598 831	6 358 646
Pitkäaikainen	4 647 362	5 395 654
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 527 362	5 215 654
Lainat julkisyhteisöiltä	120 000	180 000
Lyhytaikainen	951 470	962 992
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	688 293	688 293
Lainat julkisyhteisöiltä	60 000	60 000
Ostovelat	136 923	167 193
Korottomat velat kunnilta	0	9 498
Muut velat	3 316	3 052
Siirtovelat	62 939	34 955
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 434 510	14 721 834
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	61,2	56,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	240,3	265,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 626	6 145
Lainakanta 31.12., 1 000 €	5 396	6 144
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

Tunnuslukujen määritelmät

Tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluku kertoo liikelaitoksen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä enne varauksia ja veroja muodostuu liikevaihdosta.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat.

Hyvä >1, tyydyttävä 0,5-1, heikko <0,5.

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten kesken. Hyvä >2, tyydyttävä 1-2, heikko <1.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Lainakanta 31.12., 1000 €

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

= Sijoituksiin merkityt jkv-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat 2019 – 2020 (pitkä- ja lyhytaikaiset)

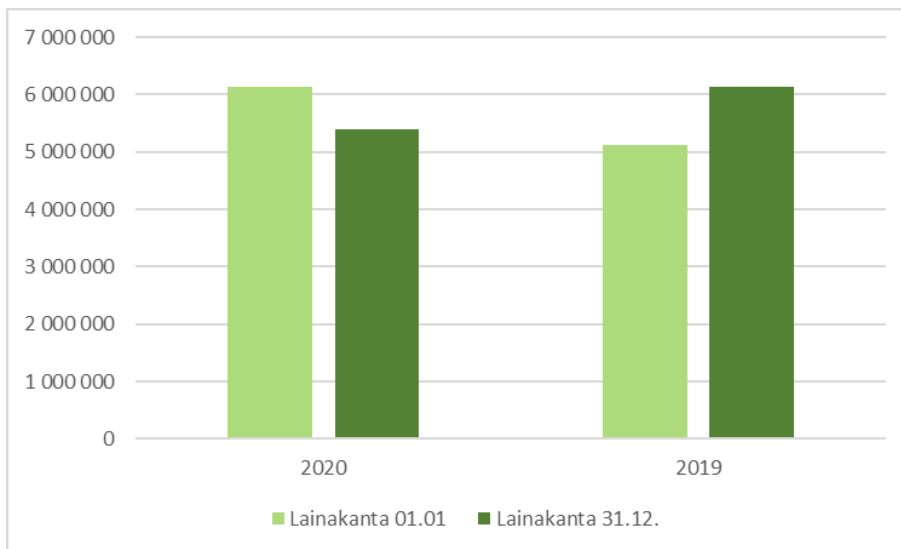
Vakka-Suomen Veden lainakanta oli vuoden 2020 lopussa 5 396 000 euroa. Lainakanta laski 748 293 euroa vuodesta 2019. Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa vuonna 2020.

Matala korkotaso on pitänyt korkokustannukset alhaisina. Huomioitakoon, että prosenttiyksikön nousu koroissa kasvattaa korkomenoja 50 000 eurolla.

Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat

	2020	2019
Lainakanta 01.01	6 143 947	5 115 000
Lyhennykset	-748 293	-671 053
Lainan otto	0	1 700 000
Lainakanta 31.12.	5 395 654	6 143 947

Lainakanta 1.1. ja 31.12.

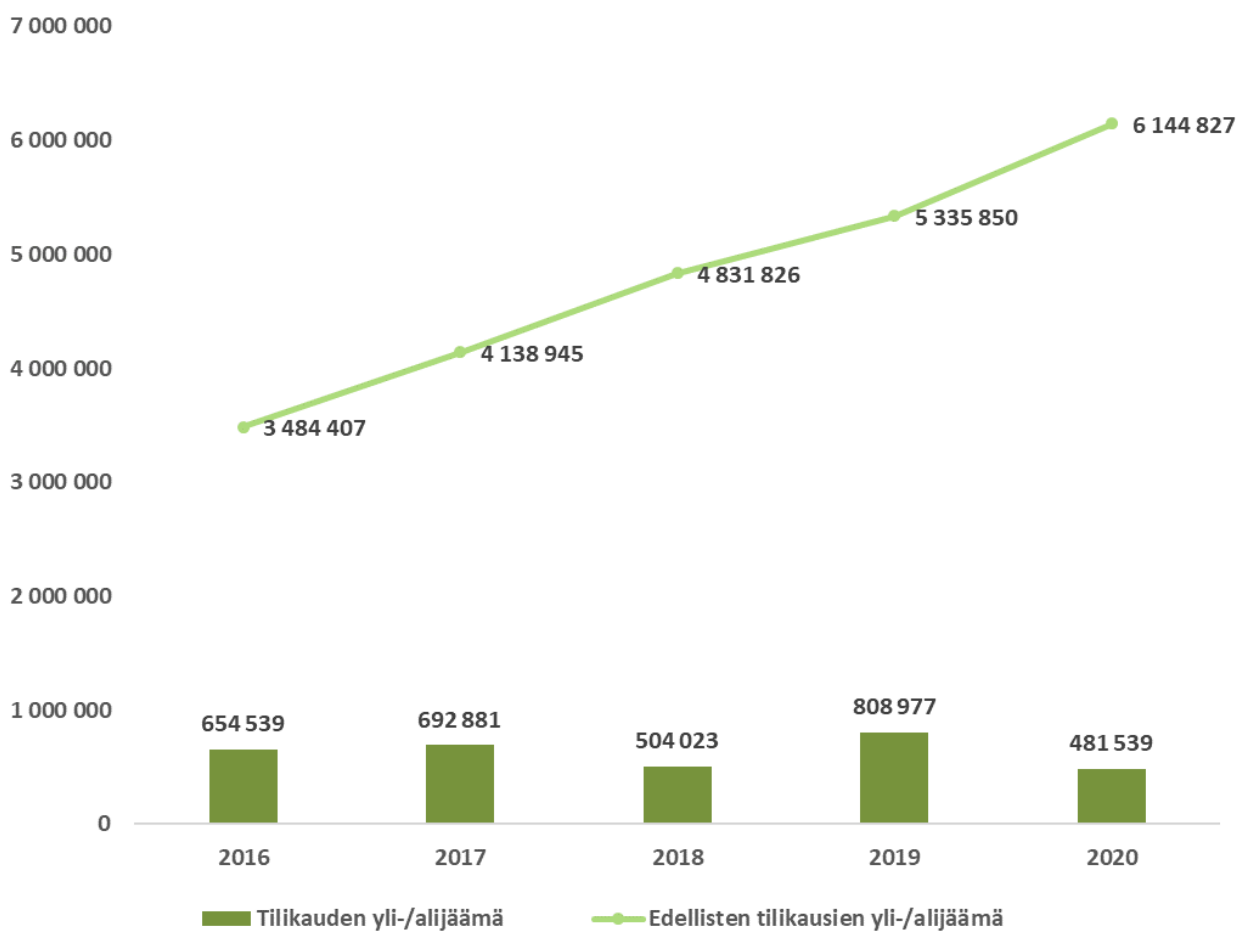

10. Yli- ja alijäämä 2016 - 2020

Liikelaitoksen vuoden 2020 ylijäämä oli 481 539 euroa ja taseen kumulatiivinen ylijäämä 6 626 366 euroa. Liikelaitoksen talous on ollut vakaa vuosina 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 484 407	4 138 945	4 831 826	5 335 850	6 144 827
Tilikauden yli-/alijäämä	654 539	692 881	504 023	808 977	481 539
Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2019 lopussa					6 626 366

Ylijäämä/alijäämä

11. Kokonaismenot ja -tulot 2020

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2 330 191	100,0 %	Toimintakulut	1 196 949	56,3 %
Verotulot		0,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet		0,0 %	Korkokulut	25 273	1,2 %
Korkotuotot		0,0 %	Muut rahoituskulut		0,0 %
Muut rahoitustuotot	81	0,0 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	- Pakollisten varausten lis. +/-väh. -		0,0 %
		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0 %
Investoinnit		0,0 %			0,0 %
Rahoitusosuudet investointimeinonihin		0,0 %	Investoinnit		0,0 %
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	investointimenot	156 429	7,4 %
		0,0 %			0,0 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys		0,0 %	Antolainasaamisten lisäys		0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	748 293	35,2 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
		0,0 %			0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	2 330 272	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	2 126 944	100,0 %

12. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulo ennen varausten ja rahastojen muutosta	472 364,55
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
Poistoerot	
Kertyneiden poistoerojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Varausten vähennys	9 174,50
Poistoeron muutos yhteensä	9 174,50
Vuoden 2020 ylijäämä	481 539,05
siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämätillille	

II Toteutumisvertailu

1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0.	1
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista.	Neljännesvuosikeskiarvoina enimmäispitoisuudet mg/l (I, II, III, IV) BOD (13 mg/l), poikkeamia 0/4 (7,8 mg/l, 5,3 mg/l, 3,2 mg/l, 2,2mg/l) COD (75 mg/l), poikkeamia 0/4 (52 mg/l, 49 mg/l, 39mg/l, 38mg/l) Fosfori P (0,3 mg/l), poikkeamia 1/4 (0,34 mg/l, 0,18 mg/l, 0,22mg/l, 0,092mg/l) Kiintoaine (15 mg/l), poikkeamia 1/4 (16 mg/l, 3,7 mg/l, 2,4mg/l, 1,7mg/l) Neljännesvuosikeskiarvoina vähimmäispoisto-teho % (I, II, III, IV) BOD (95 %). poikkeamia 0/4 (96 %, 98 %, 99%, 99%) COD (85 %), poikkeamia 0/4 (90 %, 93 %, 95%, 93%) Fosfori, P, (95 %) poikkeamia 1/4 (94 %, 98 %, 97%, 98%) Kiintoaine (95 %), poikkeamia 1/4 (93 %, 99 %, 99%, 99%) Vuosikeskiarvona vähimmäispoistoteho % Typpi, N (70 %), - poistoteho ensimmäisellä vuosineljänneksellä 73 % - poistoteho toisella vuosineljänneksellä 86 % - poistoteho kolmannella vuosineljänneksellä 86 % - poistoteho neljännellä vuosineljänneksellä 78 % Typpi tarkastellaan kokonaisvuosikeskiarvona ja poistotehon vuosikeskiarvo oli 81 %. Poikkeamia 0/1.
Viemäriverkoston toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl	3 kpl 24.1.2020 Alsilan pumppaamo 10 m ³ (Kalanti) Syy: putkirikko pumppaamon sisällä 22.2.2020 Alsilan pumppaamo 7 m ³ (Kalanti) Syy: sähkökatko, myrsky 17.9.2020 Kairitun pumppaamo 171 m ³ (Laitila) Syy: sähkökatko, myrsky

Resurssit

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	Tot. 2020
Henkilöstön määrä	3,0	3,0	3,0	3,0

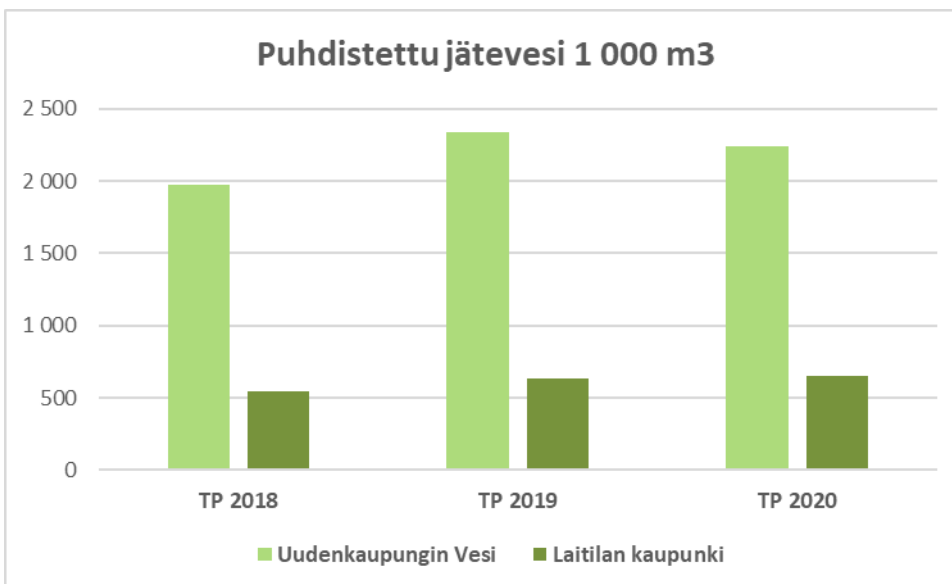
Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä 15 % toimistonhoitajan palkkakuluista.

Tilivelvolliset

Liikelaitoksen johtaja

Suoritteiden toteutuminen

1000m ³	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Käytön %
Uudenkaupungin Vesi	1 842	1 973	2 340	2 000	2 239	112,0 %
Laitilan kaupunki	542	546	636	550	648	117,8 %
Yhteensä	2 384	2 519	2 976	2 550	2 887	113,2 %

1.2 Talouden toteutuminen

Käyttötalous

	TP 2019	TA 2020	TA- muutos 2020	TA + muu- tos 2020	Käyttö 2020	Poikkeama	Käytön %
Liiketoiminnan myyntituotot	2 395 916	2 109 000	0	2 109 000	2 330 191	-221 191	110,5 %
Myyntituotot	2 395 916	2 109 000	0	2 109 000	2 330 191	-221 191	110,5 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	
TOIMINTATUOTOT	2 395 916	2 109 000	0	2 109 000	2 330 191	-221 191	110,5 %
Palkat ja palkkiot	-129 777	-141 638	0	-141 638	-134 593	-7 045	95,0 %
Eläkekulut	-25 921	-28 180	0	-28 180	-25 715	-2 466	91,3 %
Muut henkilösivukulut	-4 781	-5 643	0	-5 643	-4 545	-1 098	80,5 %
Henkilöstökulut	-160 479	-175 461	0	-175 461	-164 853	-10 608	94,0 %
Muiden palvelujen ostot	-575 004	-509 627	0	-509 627	-575 742	66 115	113,0 %
Palvelujen ostot	-575 004	-509 627	0	-509 627	-575 742	66 115	113,0 %
Ostot tilikauden aikana	-481 323	-488 250	0	-488 250	-455 380	-32 870	93,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-481 323	-488 250	0	-488 250	-455 380	-32 870	93,3 %
Vuokrakulut	-376	0	0	0	-392	392	
Muut toimintakulut	-1 664	-2 000	0	-2 000	-583	-1 417	29,1 %
Muut toimintakulut	-2 040	-2 000	0	-2 000	-975	-1 025	48,7 %
TOIMINTAKULUT	-1 218 845	-1 175 338	0	-1 175 338	-1 196 949	21 611	101,8 %
TOIMINTAKATE	1 177 071	933 662	0	933 662	1 133 242	-199 580	121,4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-355 155	-533 109	0	-533 109	-635 686	102 577	119,2 %
POISTOT JA ARVONALEN- TUMISET	-355 155	-533 109	0	-533 109	-635 686	102 577	119,2 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	821 915	400 553	0	400 553	497 556	-97 004	124,2 %

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2019	Arvio 2020	Käyttö 2020	Poik- keama	Käytön %
Liikevaihto	2 395 916	2 109 000	2 330 191	-221 191	110,5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	
Materiaalit ja palvelut				0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-481 323	-488 250	-455 380	-32 870	93,3 %
Palvelujen ostot	-575 004	-509 627	-575 742	66 115	113,0 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-129 777	-141 638	-134 593	-7 045	95,0 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-25 921	-28 180	-25 715	-2 466	91,3 %
Muut henkilösivukulut	-4 781	-5 643	-4 545	-1 098	80,5 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-355 155	-533 109	-635 686	102 577	119,2 %
Arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut	-2 040	-2 000	-975	-1 025	48,7 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	821 915	400 553	497 556	-97 004	124,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	359	0	0	0	
Muut rahoitustuotot	433	0	81	-81	
Korkokulut	-22 897	-46 993	-25 273	-21 720	53,8 %
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	
Muut rahoituskulut	-7	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	799 803	353 560	472 365	-118 805	133,6 %
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	799 803	353 560	472 365	-118 805	133,6 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175	9 175	1	100,0 %
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	808 977	362 735	481 539	-118 804	132,8 %

3. Investointien toteutuminen

Investoinnit hankkeittain

	TP 2019	TA 2020	TA-muu- tos 2020	TA + muutos 2020	Käyttö 2020	Poik- keama	Käytön %
Toimintakulut	0	0	0	0	-72 580	72 580	
Toimintakate	0	0	0	0	-72 580	72 580	
9702 Pietolan pumppaamo	0	0	0	0	-72 580	72 580	
Toimintakulut	0	-100 000	0	-100 000	-5 201	-94 799	5,2 %
Toimintakate	0	-100 000	0	-100 000	-5 201	-94 799	5,2 %
9703 Siirtoviemärin saneeraus	0	-100 000	0	-100 000	-5 201	-94 799	5,2 %
Toimintakulut	-29 480	-30 000	0	-30 000	-15 526	-14 474	51,8 %
Toimintakate	-29 480	-30 000	0	-30 000	-15 526	-14 474	51,8 %
9704 Prosessin parannus, vesimäärän mittaus, COD, öljypitoisuuden mittaus	-29 480	-30 000	0	-30 000	-15 526	-14 474	51,8 %
Toimintakulut	-2 253 432	0	0	0	-11 349	11 349	
Toimintakate	-2 253 432	0	0	0	-11 349	11 349	
9705 Jätevedenpuhdistamon saneraaus	-2 253 432	0	0	0	-11 349	11 349	
Toimintakulut	-9 911	0	0	0	0	0	
Toimintakate	-9 911	0	0	0	0	0	
9706 Hiekkapesuri	-9 911	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-17 150	-30 000	0	-30 000	-40 810	10 810	136,0 %
Toimintakate	-17 150	-30 000	0	-30 000	-40 810	10 810	136,0 %
9708 Pumppaamoiden saneeraus	-17 150	-30 000	0	-30 000	-40 810	10 810	136,0 %
Toimintakulut	0	0	0	0	-10 964	10 964	
Toimintakate	0	0	0	0	-10 964	10 964	
9714 Denitrifikaation tuloventtiilit, 4 kpl	0	0	0	0	-10 964	10 964	
Toimintakulut	-37 750	0	0	0	0	0	
Toimintakate	-37 750	0	0	0	0	0	
9717 Lietesilön saneeraus	-37 750	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	0	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	0,0 %
Toimintakate	0	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	0,0 %
9718 Linko	0	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	0,0 %
Toimintakulut	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
Toimintakate	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
9719 Vanhan osan automaation siirto uuteen järjestelmään	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
Toimintakulut	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
Toimintakate	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
9720 Auto-/varastokatos	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
Toimintakulut	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
Toimintakate	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
9721 Pihan asfaltointi ymp. luvan vaa- timusten mukaisesti	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi							
Toimintakulut	-2 347 723	-440 000	0	-440 000	-156 429	-283 571	35,6 %
Toimintakate	-2 347 723	-440 000	0	-440 000	-156 429	-283 571	35,6 %
Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi yhteensä	-2 347 723	-440 000	0	-440 000	-156 429	-283 571	35,6 %

4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Käyttö 2020	Poikkeama	Käytön %
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä	821 915	400 553	497 556	-97 003	124,2 %
Poistot ja arvonalennukset	355 155	533 109	635 686	-102 577	119,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 113	-50 465	-25 192	-25 273	49,9 %
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	
Toiminnan rahavirta yht.	1 154 958	883 197	1 108 050	-224 853	125,5 %
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 347 723	-440 000	-156 429	-283 571	35,6 %
Rahoitusosuudet investoinneista	0	0	0	0	
Pys. vast. hyödykkeiden luov.tulo	0	0	0	0	
Investointien rahavirta yht.	-2 347 723	-440 000	-156 429	-283 571	35,6 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 192 765	443 197	951 621	-508 424	214,7 %
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	0	0	0	0	
Antolainasaamisten vähennys muilta	0	0	0	0	
Antolainojen muutokset yht.	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	-748 293	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	1 700 000	-748 293	-748 293	0	100,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	77 240	0	0	0	
Lainakannan muutokset yhteensä	1 028 947	-748 293	-748 293	0	100,0 %
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3	0	126	-126	
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	
Saamisten muutos kunnalta	-28 451	0	67 462	-67 462	
Korottomien velkojen muutos	-341 241	0	-11 522	11 522	
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-369 695	0	56 067	-56 067	
Rahoituksen rahavirta	659 252	-748 293	-692 226	-56 067	92,5 %
Rahavarojen muutos	-533 512	-305 096	259 395	-564 491	-85,0 %

5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuustoon nähdessä liikelaitoksen osalta sitovia eriä ovat rahoitustoimen peruspääoman korko, lainamäärä sekä investointien kokonaistaso.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä sitovuustason käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa päätetään, miten määrärahat käytetään ja miten asetetut tulostavoitteet saavutetaan. Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta liikelaitoksen palvelualueen nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona ovat liikelaitoksen palvelualueen nettoinvestoinnit. Investointisuunnitelman investointikohteet ovat sitovia.

Hankintojen (tavarat, palvelut ja urakat) yläraja viranhaltijapäätöksissä on 150 000 euroa. Liikelaitoksen johtaja päättää hankinnoista ja urakoista toimivaltansa mukaan, josta on määrätty Uudenkaupungin kaupungin hallintosäännössä § 27. Viranhaltijapäätökset on tehtävä yli 5 000 euron hankinnoista.

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2020

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2020	Lisätalous- arvio 2020	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2020	Poikkeama
Käyttötalousoisa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	933 662	0	933 662	1 133 242	-199 580
Rahoitustoimiososa						
Vakka-Suomen Vesi						
Korkotuotot	B	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	B	0	0	0	81	-81
Korkokulut	B	-46 993	0	-46 993	-25 273	-21 720
Muut rahoituskulut	B	0	0	0	0	0
Poistoeron muutos	N	9 175	0	9 175	9 175	1
Rahoitustoimiososa yhteensä		-37 818	0	-37 818	-16 017	-21 801
Investointiososa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	-2 775 000	0	-2 775 000	-2 347 723	-427 277
Rahoitusososa						
Vakka-Suomen Vesi						
Antolainojen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset		0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	2 000 000	0	2 000 000	0	2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-671 052	0	-671 052	-748 293	77 241
Rahoitusososa yhteensä		1 328 948	0	1 328 948	-748 293	2 077 241

5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Käyttötalouden toimintakate oli talousarviota parempi 199 580 euroa.

Käyttötalouden sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2020	Käyttö 2020	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Toimintakate	933 662	1 133 242	199 580	

Investointien sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2020	Käyttö 2020	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Investoinnit, netto	-440 000	-156 429		-283 571

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

	2020	2019
Liikevaihto	2 330 191,49	2 395 916,22
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-455 379,95	-481 322,51
Palvelujen ostot	-575 741,85	-575 003,90
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-134 593,35	-123 476,45
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-25 714,57	-25 921,35
Muut henkilösivukulut	-4 545,00	-11 081,52
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-635 685,89	-355 155,44
Liiketoiminnan muut kulut	-974,65	-2 039,61
Liikeylijäämä (-alijäämä)	497 556,23	821 915,44
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	358,93
Muut rahoitustuotot	80,84	432,75
Muille maksetut korkokulut	-25 272,52	-22 897,11
Muut rahoituskulut	0,00	-7,13
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. erää	472 364,55	799 802,88
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	472 364,55	799 802,88
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 174,50	9 174,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	481 539,05	808 977,38
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,9	6,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	5,5	10,0
Voitto, %	20,3	33,4

2. Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	497 556,23	821 915,44
Poistot ja arvonalennukset	635 685,89	355 155,44
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 191,68	-22 112,56
Toiminnan rahavirta yht.	1 108 050,44	1 154 958,32
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-156 429,37	-2 347 723,20
Investointien rahavirta yht.	-156 429,37	-2 347 723,20
Toiminnan ja investointien rahavirta	951 621,07	-1 192 764,88
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	-748 292,64
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-748 292,64	1 700 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	77 240,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-748 292,64	1 028 947,36
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	126,29	-3,13
Saamisten muutos kunnalta	42 452,71	-62 371,36
Saamisten muutos muilta	25 009,78	33 920,31
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-9 498,46	-3 858,51
Korottomien velkojen muutos muilta	-2 023,53	-337 382,21
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	56 066,79	-369 694,90
Rahoituksen rahavirta	-692 225,85	659 252,46
Rahavarojen muutos	259 395,22	-533 512,42
Rahavarat 31.12.	800 729,76	541 334,54
Rahavarat 1.1.	541 334,54	1 074 846,96
Rahavarojen muutos	259 395,22	-533 512,42
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	-2 989 630	-2 845 883
Investointien tulorahoitus, %	708,3	49,2
Lainanhoitokate	1,5	1,0
Kassan riittävyys, pv	137,4	45,6
Quick ratio	1,2	1,0
Current ratio	1,2	1,0

3. Tase

TASE 31.12.	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 294 961,70	13 774 218,22
Aineettomat hyödykkeet	7 379,46	15 429,76
Muut pitkävaikutteiset menot	7 379,46	15 429,76
Aineelliset hyödykkeet	13 216 582,24	13 687 788,46
Rakennukset	10 859 034,86	11 336 804,67
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 306 346,85	2 289 840,46
Koneet ja kalusto	45 999,43	61 143,33
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	5 201,10	0,00
Sijoitukset	71 000,00	71 000,00
Muut saamiset	71 000,00	71 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 139 548,31	947 615,58
Saamiset	338 818,55	406 281,04
Lyhytaikaiset	338 818,55	406 281,04
Myyntisaamiset	73 597,87	105 086,58
Saamiset kunnalta	218 185,38	260 638,09
Muut saamiset	21 764,05	38 862,17
Siirtosaamiset	25 271,25	1 694,20
Rahat ja pankkisaamiset	800 729,76	541 334,54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 434 510,01	14 721 833,80
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 668 882,32	8 187 343,27
Peruspääoma	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 144 826,89	5 335 849,51
Tilikauden ylijäämä	481 539,05	808 977,38
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	166 670,06	175 844,56
Poistoero	166 670,06	175 844,56
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	126,29	0,00
Muiden toimeksiantojen pääomat	126,29	0,00
VIERAS PÄÄOMA	5 598 831,34	6 358 645,97
Pitkäaikainen	4 647 361,80	5 395 654,44
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 527 361,77	5 215 654,41
Lainat julkisyhteisöiltä	120 000,03	180 000,03
Lyhytaikainen	951 469,54	962 991,53
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	688 292,64	688 292,64
Lainat julkisyhteisöiltä	60 000,00	60 000,00
Ostovelat	136 922,56	167 193,22
Korottomat velat kunnilta	0,00	9 498,46
Muut velat	3 315,59	3 052,02
Siirtovelat	62 938,75	34 955,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 434 510,01	14 721 833,80
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	61,2	56,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	240,3	265,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 626	6 145
Lainakanta 31.12., 1 000 €	5 396	6 144
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Käyttöomaisuuden arvostus

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsittelyyn. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.1997 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poisto-aika otettiin poistoajaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja –aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.1997 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistoajaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 15.11.2011 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuoden 2013 alusta. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poisto-aikaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman kokouksessaan 11.12.2012.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelma mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa ”Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet”.

Vuoden 2017 alusta otettiin käyttöön uusi UNIT 4 Business World -käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Historiatietoja ei ollut mahdollista konvertoida vanhasta ohjelmasta, vaan hankinta-arvo, vuoden 2016 lopun arvon ja jäljellä oleva poisto-aika tallennettiin uuteen ohjelmaan. Hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan ja niiden poistot jatkuvat noudattaen entisessä ohjelmassa käytettyjä poisto-aikoja.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Sopimusten ehdot on selvitetty liitteessä nro 41. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

2. Tuloslaskelman liitetiedot

2.1 Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poisto aika, vanha	Poisto aika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		3	5
Muut pitkävaikuttiset menot			
Atk-ohjelmat		3	3
Muut		3	3
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Hallinto- ja laitosrakennukset		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25
Uimahallit	tasapoisto		30
Liikuntahallit	tasapoisto		35
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15
Taloussrakennukset			30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30
Varastot, puiset	tasapoisto		25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20	
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25
Virkistysalueen mökit/saunat	tasapoisto		30
Asuinrakennukset		40	
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40
Rakennusten perusparannukset	tasapoisto		25
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maarakenteet			
siitä:		15	
Kadut	tasapoisto	20	20
Vesirakenteet			
siitä:		20	20
Laivaväylät ja satama-allas	tasapoisto	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15
Johtoverkostot ja laitteet			
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10
Koneet ja kalusto			
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5
Veneet	tasapoisto	8	
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8
Muut laitteet ja kalusteet			
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	ei poistoa		
Taide-esineet	ei poistoa		

Toimintatuotot

	2020	2019
Liikevaihto	2 330 191	2 395 916
Liiketoiminnan muut tuotot		
	2 330 191	2 395 916

3.Tasetta koskevat liitetiedot

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
		Perustamis- ja järjestelymenot	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	
Poistamaton hankin- tameno 01.01.2020	15 429,76	11 336 804,67	2 289 840,46	61 143,33	0,00	13 703 218,22
Lisäykset		26 874,50	113 389,77	10 964,00	5 201,10	156 429,37
Siirrot erien välillä						0,00
Vähennykset						0,00
Rahoitusosuudet ti- likaudella						0,00
Suunnitelmapoistot	-8 050,30	-504 644,31	-96 883,38	-26 107,90		-635 685,89
Poistamaton han- kintameno 31.12.2020	7 379,46	10 859 034,86	2 306 346,85	45 999,43	5 201,10	13 223 961,70

Sijoitukset

	Liittymismaksusaamiset
Hankintameno 01.01.2020	71 000,0
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno 31.12.2020	71 000,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	2020	2019
Kunnan sisäiset saamiset		
Myyntisaamiset	218 185,38	260 638,09
	218 185,38	260 638,09
Muilta		
Myyntisaamiset	73 597,87	105 086,58
Muut saamiset	47 035,30	40 556,37
	120 633,17	145 642,95
Saamiset yhteensä	338 818,55	406 281,04

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 01.01	2 042 516,38	2 042 516,38
muutokset tilikaudelta +/-		
Peruspääoma 31.12.	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01	6 144 826,89	5 335 849,51
muutokset tilikaudelta +/-		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 144 826,89	5 335 849,51
Tilikauden yli-/alijäämä	481 539,05	808 977,38
Oma pääoma 31.12. yhteensä	8 668 882,32	8 187 343,27

Muut velat

	2020	2019
Lyhytaikaiset muut velat		
Muut velat	3 315,59	3 052,02
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	3 315,59	3 052,02

Siirtovelat

	2020	2019
Siirtyvät korot	4 635,72	5 201,22
Lomapalkkajaksotus	27 318,64	26 487,74
Jaksotetut erilliskorvaukset	2 675,38	1 024,40
Muut siirtovelat	28 309,01	2 241,83
Siirtovelat yhteensä	62 938,75	34 955,19

Konsernitilin limiitti

	2020	2019
Limitti kotimaiselta talletuspankilta,	300 000,00	300 000,00
josta liikelaitokset käytössä 31.12.	0,00	0,00

3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisesta pitkäaikaisesta vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	2020	2019
Kotimaiset talletuspankit	2 752 631,52	3 173 684,16
Kuntarahoitus	75 000,00	125 000,00
Yhteensä	2 827 631,52	3 298 684,16

3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2020

	31.12.2020	31.12.2019
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0

Puolueverot

Luottamushenkilöiden palkki- osta perityt ja tilitetyt luotta- mushenkilömaksut	2020	2019
Pro Uusikaupunki	0,00	8,00
SDP Kunnallisjärjestö	22,80	31,40
Suomen Keskusta	24,00	24,00
Laitilan Ty Sampo I ry	24,00	8,00
Puolueverot yhteensä	70,80	71,40

V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

Luettelo tilikirjoista 2020

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina

- laskutustilien saldospelvityksen sisältäen avointen laskujen luettelot
- ostoreskontratilin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain

Tapahtumasarjat

UNIT4 Business World -taloushallinnon ohjelma

TS	Kuvaus	Tapahtuma- numerosta	Tapahtuma- numeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suorakirjaus	100000648	100000890
11	Jaksotukset	110000106	110000141
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140000321	140000388
15	Alkutase	150000002	150000002
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000080	190000096
20	Toimittajalaskut	200002145	200002871
30	Vakka-Suomen Veden laskutus	30810000111	30810000162